

รายงานการไปประชุม

การประชุมเชิงปฏิบัติการเอเปค (APEC Workshop)
เรื่อง "การส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs)
นอกระบบที่มีสตรีเป็นเจ้าของสู่เศรษฐกิจในระบบ" (SME 104 2025A)

APEC WORKSHOP ON PROMOTING WOMEN-
INFORMAL SMEs TOWARDS THE FORMAL EC

23 and 24 April 2026
Ha Noi, Viet Nam

นางสาวพรรณวดี อรุณทัต

นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ

สำนักงานเกษตรจังหวัดชุมพร

สำนักงานส่งเสริมและพัฒนากิจการเกษตรที่ 5 จังหวัดสงขลา

รายงานการไปราชการ ประชุม สัมมนา ศึกษา ฝึกอบรม ปฏิบัติการวิจัย ดูงาน ณ ต่างประเทศ
และการปฏิบัติงานในองค์การระหว่างประเทศ
กรมส่งเสริมการเกษตร

*****

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1.1 ชื่อ-สกุล

(ภาษาไทย)

คำนำหน้า ชื่อ น.ส.พรรณวดี สกุล อรุณทัต

(ภาษาอังกฤษ)

Prefix First Name Ms.Panwadee Last Name Aruntat

1.2 เกี่ยวกับที่ทำงาน

ตำแหน่ง (วิชาการ/บริหาร) นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ

หน่วยงาน (เช่น กอง/สำนัก) สำนักงานเกษตรจังหวัดชุมพร

โทรศัพท์ 077-599658 โทรสาร. 077-596612 e-mail: Chumphon@doae.go.th

หน้าที่ความรับผิดชอบ *

ศึกษา วิเคราะห์ สรุป เสนอแนะและปฏิบัติงานโครงการพระราชดำริ งานส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกร องค์กรเกษตรกรและวิสาหกิจชุมชน การส่งเสริมการแปรรูปสินค้าเกษตร ตลาดเกษตรกร และปฏิบัติงานอื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

1.3 ชื่อเรื่อง/หลักสูตร

ภาษาไทย การประชุมเชิงปฏิบัติการเอเปค (APEC Workshop) เรื่อง "การส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) นอกระบบที่มีสตรีเป็นเจ้าของสู่เศรษฐกิจในระบบ" (SME 104 2025A)

ภาษาอังกฤษ APEC Workshop on Promoting Women - owned Informal SMEs Towards the Formal Economy (SME 104 2025A)

1.4 วัตถุประสงค์ของการเดินทางไป*

- ประชุม   สัมมนา   ฝึกอบรม   ปฏิบัติการวิจัย
 ดูงาน   ปฏิบัติงานในองค์การระหว่างประเทศ

1.5 แหล่งให้ทุน

ชื่อองค์กร/หน่วยงาน ผู้ให้ทุน สำนักเลขาธิการเอเปค

ประเภทของแหล่งทุน *

- ทุนของหน่วยงานต้นสังกัด   ทุนของหน่วยงานอื่นๆ
 ทุนของหน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยงานอื่นๆ   ทุนส่วนตัว

1.6 ประเทศที่ไป (ตอบได้มากกว่า 1 ประเทศ)*

- 1) สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม   2) .....

1.7 งบประมาณ – วันเดินทาง*

งบประมาณ .....-..... บาท

จากวันที่ .....22...../.....เมษายน...../.....2569.. ถึงวันที่ .....24.../.....เมษายน...../.....2569.....

1.8 ภายใต้โครงการ/หน่วยงาน

ชื่อโครงการ การประชุมเชิงปฏิบัติการเอเปค (APEC Workshop) เรื่อง "การส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) นอกระบบที่มีสตรีเป็นเจ้าของสู่เศรษฐกิจในระบบ" (SME 104 2025A) ของหน่วยงาน สำนักเลขาธิการเอเปค

1.9 คุณวุฒิ/วุฒิปัตร์ที่ได้รับ -

ส่วนที่ 2 บทคัดย่อหรือสรุปย่อของหลักสูตร เพื่อประโยชน์ในการสืบค้น (ภาษาไทย/อังกฤษ)

2.1 บทคัดย่อหรือสรุปย่อของหลักสูตร*

สำนักเลขาธิการเอเปค (APEC Secretariat) ร่วมกับกระทรวงอุตสาหกรรมและการค้า สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม ในฐานะเจ้าภาพหลัก และเขตเศรษฐกิจผู้ร่วมสนับสนุน (Co - sponsors) ได้แก่ ออสเตรเลีย แคนาดา ชิลี จีน เกาหลีใต้ เปรู ฟิลิปปินส์ รัสเซีย สิงคโปร์ จีนไทเป และประเทศไทย ได้จัดงานประชุมเชิงปฏิบัติการเอเปค (APEC Workshop) เรื่อง "การส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) นอกระบบที่มีสตรีเป็นเจ้าของสู่เศรษฐกิจในระบบ" ภายใต้รหัสโครงการ SME 104 2025A ระหว่างวันที่ 23 – 24 เมษายน 2569 ณ กรุงเทพมหานคร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างขีดความสามารถ (Capacity Building) แลกเปลี่ยนแนวปฏิบัติที่ดีเลิศ (Best Practices) และจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในการขับเคลื่อนการเปลี่ยนผ่านวิสาหกิจขนาดกลาง ขนาดย่อม และรายย่อย (MSMEs) นอกระบบที่มีสตรีเป็นเจ้าของให้เข้าสู่ระบบเศรษฐกิจที่เป็นทางการ (Formalization)

ส่วนที่ 3 ข้อมูลที่ได้รับจากการศึกษา ฝึกอบรม ดูงาน ประชุม/สัมมนา ปฏิบัติการวิจัย และการไปปฏิบัติงาน ในองค์การระหว่างประเทศ

3.1 วัตถุประสงค์ เพื่อสร้างขีดความสามารถ (Capacity Building) แลกเปลี่ยนแนวปฏิบัติที่ดีเลิศ (Best Practices) และจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในการขับเคลื่อนการเปลี่ยนผ่านวิสาหกิจขนาดกลาง ขนาดย่อม และรายย่อย (MSMEs) นอกระบบที่มีสตรีเป็นเจ้าของให้เข้าสู่ระบบเศรษฐกิจที่เป็นทางการ (Formalization)

3.2 เนื้อหาที่เป็นสาระสำคัญในเชิงวิชาการ ที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้

การประชุมเชิงปฏิบัติการเอเปค (APEC Workshop) เรื่อง การส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) นอกระบบที่มีสตรีเป็นเจ้าของสู่เศรษฐกิจในระบบ สรุปได้ ดังนี้

3.2.1 ภาพรวมเชิงโครงสร้างของเศรษฐกิจในระบบ (Overview on the Formal Economy)

ปัญหาความหยุดชะงักทางเศรษฐกิจ: รศ.ดร.สิตานนท์ เกษภูพานิช (ผู้แทนจากประเทศไทย) ได้นำเสนอรายงานวิเคราะห์ ระบุว่า เส้นแบ่งระหว่างธุรกิจในระบบและนอกระบบมีความซับซ้อนและทับซ้อนกันเชิงโครงสร้าง การมีเศรษฐกิจนอกระบบขนาดใหญ่เกินไปส่งผลให้เกิดภาวะชะงักงันในระบบเศรษฐกิจมหภาค รัฐสูญเสียรายได้จากฐานภาษี และส่งผลกระทบต่อขีดความสามารถในการขับเคลื่อน "เศรษฐกิจสีเขียว" (Green Economy) ยุคใหม่

แนวทางการปฏิรูปเชิงนโยบาย เสนอให้จัดตั้งกลไก "Sandbox" เพื่อทดลองผ่อนปรนกฎระเบียบและกฎหมายเป็นกรณีพิเศษ การให้สิทธิประโยชน์และสิ่งจูงใจทางการเงิน (Financial Incentives) เพื่อดึงดูดกลุ่มเป้าหมายเข้าสู่ระบบภาษีอย่างสมัครใจ ตลอดจนการสร้างกรอบโครงสร้างกึ่งระบบ (Semi-Structured Framework) เพื่อลดแรงเสียดทานในช่วงเปลี่ยนผ่าน

การปรับตัวเชิงรุกของเวียดนาม ผู้แทนจากสมาคมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งเวียดนาม (VINASME) ชี้แจงว่า เวียดนามกำลังปรับแนวทางนโยบายเพื่อรองรับยุทธศาสตร์ย้ายฐานการผลิต

"China + 1" และข้อตกลงการค้าเสรี (FTAs) ต่างๆ โดยมุ่งปฏิรูปกฎหมาย สร้างความโปร่งใสทางธุรกิจ และอัดฉีดงบประมาณพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อจูงใจให้ผู้ประกอบการฐานรากจดทะเบียนเป็นนิติบุคคล

3.2.2 อุปสรรคเฉพาะตัวของสตรีในภาคเศรษฐกิจนอกระบบ (Informal Women-Owned SMEs)

1) การไม่มีเวลาเพียงพอ ที่ประชุมให้ความสำคัญกับข้อจำกัดทางเพศสภาพ โดยสตรีต้องแบกรับภาระงานดูแลสมาชิกในครอบครัวและงานบ้านที่มีได้รับค่าตอบแทน ส่งผลให้เผชิญภาวะจำกัดด้านเวลาอย่างรุนแรง และทำให้อัตราการปิดตัวของธุรกิจที่มีสตรีเป็นเจ้าของสูงกว่าบุรุษถึงร้อยละ 75

2) ความเสียเปรียบทางการเงิน รายได้เฉลี่ยของผู้ประกอบการสตรีในภาคนอกระบบคิดเป็นเพียงร้อยละ 91 ของบุรุษ อีกทั้งส่วนใหญ่มีขนาดกรรมสิทธิ์ในสินทรัพย์หรือที่ดิน ส่งผลให้ขาดหลักทรัพย์ค้ำประกันในการยื่นขอสินเชื่อเพื่อขยายธุรกิจ

3) แนวทางพัฒนา หอการค้าและอุตสาหกรรมเวียดนาม (VCCI) เสนอแนะว่า ภาครัฐต้องหลีกเลี่ยงการบังคับใช้มาตรการทางกฎหมายหรือการลงโทษจากบนลงล่าง (Top-down approach) เนื่องจากจะยิ่งทำให้ธุรกิจนอกระบบหลบซ่อนตัวลึกขึ้น แต่ควรเปลี่ยนเป็นมาตรการสนับสนุนทางเทคนิค การเชื่อมโยงนโยบายความเท่าเทียมทางเพศ นวัตกรรมดิจิทัล และการคุ้มครองทางสังคมเข้าด้วยกันอย่างเป็นระบบ

3.2.3 โอกาส ความท้าทาย และแนวทางขับเคลื่อนเชิงนวัตกรรม (Opportunities, Challenges and Approaches)

1) การใช้เทคโนโลยี AI แก้ช่องว่างทางการเงิน ผู้บริหารจาก Kaizen Excellence Hub (ประเทศอินโดนีเซีย) เสนอแนวทางปิดช่องว่างความต้องการสินเชื่อของสตรีทั่วโลกที่มีมูลค่าสูงถึง 1.7 ล้านล้านดอลลาร์สหรัฐ ด้วยการนำระบบ "Formalization Kits" ที่ขับเคลื่อนด้วยปัญญาประดิษฐ์ (AI) มาใช้ประมวลผลและจัดหางบการเงินรวมถึงประวัติธุรกิจโดยอัตโนมัติจากข้อมูลที่กระจัดกระจาย ซึ่งสามารถลดข้อจำกัดด้านเวลาของสตรีและเพิ่มความตั้งใจในการจดทะเบียนธุรกิจได้ถึงร้อยละ 40

2) โมเดลห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain Model) ของจีนไทเป ศาสตราจารย์จากมหาวิทยาลัย NCHU นำเสนอแนวคิดการแบ่งบทบาทเชิงโครงสร้าง โดยให้ภาคธุรกิจในระบบ (Formal Sector) ทำหน้าที่ด้านการสร้างแบรนด์ การตลาด และโลจิสติกส์ ในขณะที่ให้ภาคเศรษฐกิจนอกระบบในระดับชุมชน ทำหน้าที่ผลิตและป้อนวัตถุดิบคุณภาพสูงผ่านโมเดลผสมผสานระหว่างเกษตรกรรมและการท่องเที่ยวชุมชน

3) กรณีศึกษาเกาะโบราไกย์ (ประเทศฟิลิปปินส์) ผลการวิเคราะห์พบว่า แรงงานสตรีในภาคการท่องเที่ยวและเกษตรบริการมักติดกับดักอยู่ในงานที่ได้รายได้ต่ำและมีสภาพจำทางเพศ (เช่น งานบริการนวด ถักผมขายของที่ระลึก) การผลักดันเข้าสู่ระบบนิติบุคคลโดยตรงทำได้ยากเนื่องจากค่าธรรมเนียมและภาษีที่สูง จึงเสนอให้ใช้กลไกกลุ่มสมาคมและสหกรณ์ เป็นตัวกลางเชื่อมโยง เพื่อให้สตรีได้รับสวัสดิการและการคุ้มครองจากรัฐ โดยที่ยังสามารถคงความยืดหยุ่นในวิถีการทำงานนอกระบบไว้ได้

3.2.4 การส่งเสริมการเงิน นวัตกรรม และขีดความสามารถสีเขียว (Innovation, Finance and Capacities)

1) ยุทธศาสตร์ชาติระยะยาวของเปรู: รัฐบาลเปรูจัดตั้งคณะกรรมการร่วมระดับชาติเพื่อขับเคลื่อน "ยุทธศาสตร์การเปลี่ยนผ่านสู่แรงงานในระบบ ปี ค.ศ. 2026 - 2040" โดยตั้งเป้าหมายเพิ่มอัตราการจ้างงานในระบบจากร้อยละ 37 เป็นร้อยละ 50 ภายในปี 2040 เน้นการจัดสรรงบประมาณพัฒนาผลิตผล (Productivity) โครงการที่เลี้ยงสำหรับผู้ประกอบการสตรี และสิทธิประโยชน์ของกลุ่มผู้พิการ

2) โมเดลการเงินเพื่อความหลากหลายทางชีวภาพ (BIOFIN) โดย UNDP ประเทศไทย

กรณีศึกษาเกาะเต่า อำเภอเกาะพะงัน จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีการตราเทศบัญญัติท้องถิ่นในการจัดเก็บค่าธรรมเนียมสิ่งแวดล้อมจากนักท่องเที่ยว เพื่อนำรายได้ไปสนับสนุนโครงการฟื้นฟูปะการังและบริหาร

จัดการขยะที่ดำเนินงานโดยกลุ่มสตรีในท้องถิ่น มีการสร้างระบบจ้างงานแบบ Cash for Work ในช่วงวิกฤต ส่งผลให้เกิดโครงสร้างอำนาจที่ไม่เป็นทางการที่ขับเคลื่อนโดยสตรีในการพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืน

กรณีศึกษาตำบลบางตะบูน อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี มีการถอดบทเรียนจากเกาะเต่ามาปรับใช้ร่วมกับธนาคารกรุงไทย หนุนเสริมให้กลุ่มสตรีร่วมออกแบบแผนปฏิบัติการทางเพศสภาพเพื่อความหลากหลายทางชีวภาพ (Gender - responsive Biodiversity Action Plan) เป็นแห่งแรกของประเทศไทย โดยยกระดับธุรกิจนมท้องถิ่นและการแปรรูปสัตว์น้ำให้กลายเป็นวิสาหกิจชุมชนที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม สอดคล้องกับกฎระเบียบการอนุรักษ์ และสามารถสร้างรายได้เข้าสู่ระบบเศรษฐกิจฐานรากอย่างยั่งยืน

3.2.5 กรณีศึกษาความสำเร็จของภาคเอกชน (Case Studies)

1) บริษัท Westwell (สาธารณรัฐประชาชนจีน) ผู้พัฒนาเทคโนโลยีระบบโลจิสติกส์อัจฉริยะ และรถบรรทุกไฟฟ้าไร้คนขับ (Q-Truck) ประสบความสำเร็จในการขยายตลาดสู่สากลผ่านเสาหลัก 3 ประการ ได้แก่ (1) การปกป้องทรัพย์สินทางปัญญาอย่างเข้มงวด (2) การปฏิบัติตามกฎระเบียบสากลและกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (GDPR) และ (3) ยุทธศาสตร์การเข้าถึงท้องถิ่น (Localization) โดยใช้บุคลากรในพื้นที่ในการบริหารจัดการ

2) กรณีศึกษาบริษัท "Phu Van Orchid" (สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม) เริ่มต้นจากกิจการสวนกล้วยไม้ในครัวเรือนขนาดเล็กที่ไม่ได้จดทะเบียนในจังหวัดนันทบุรี มุ่งเน้นเพาะเลี้ยงกล้วยไม้พันธุ์หายาก ต่อมาในปี ค.ศ. 2018 คุณ Tran Thi Loan ได้ตัดสินใจจัดตั้งเป็นบริษัทจำกัด (Phu Van High-Tech Agriculture Joint Stock Company) บนพื้นที่ 2.3 เฮกตาร์ โดยนำเทคโนโลยี Internet of Things (IoT) มาใช้ร่วมกับกระบวนการทางเทคนิคมาตรฐาน VietGAP ในการบริหารจัดการระบบควบคุมศัตรูพืชและการดูแลอย่างแม่นยำ การเปลี่ยนผ่านเข้าสู่ระบบอย่างเป็นทางการ ช่วยให้บริษัทสามารถเข้าถึงเงินทุนอุดหนุนและสิทธิประโยชน์ด้านเกษตรกรรม เทคโนโลยีระดับสูงจากภาครัฐ ซึ่งเป็นสิทธิที่ไม่สามารถเข้าถึงได้ในตอนที่เป็นเพียงธุรกิจครัวเรือน ส่งผลให้เธอได้รับรางวัลนักธุรกิจสตรีดีเด่น "Golden Rose Award 2025"

3.3 ประโยชน์ที่ได้รับต่อหน่วยงานภายในสังกัดของกรมส่งเสริมการเกษตร

การเข้าร่วมการประชุมเชิงปฏิบัติการเอเปค (APEC Workshop) เรื่อง การส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) นอกกรอบที่มีสตรีเป็นเจ้าของผู้ประกอบการในระบบ เป็นโอกาสในการเรียนรู้และนำความรู้มาประยุกต์ใช้เพื่อยกระดับงานส่งเสริมการเกษตรของกรมส่งเสริมการเกษตร ในประเด็นดังต่อไปนี้

3.3.1 ด้านการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนที่มีสตรีเป็นผู้นำ และกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ช่วยให้กองส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน กองพัฒนาเกษตรกรและสำนักงานเกษตรจังหวัด/อำเภอ ได้รับต้นแบบแนวคิดและแนวปฏิบัติระดับสากล ในการออกแบบแผนงานส่งเสริมการเกษตรที่คำนึงถึงมิติเพศสภาพ สามารถนำมาปรับใช้ในการยกระดับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนและกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรให้เปลี่ยนผ่านสู่การเป็นผู้ประกอบการเกษตรกึ่งระบบและผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (Agri-SME) ที่มีมาตรฐานรองรับ

3.3.2 ด้านการขับเคลื่อนระบบเกษตรกรรมยั่งยืนและเศรษฐกิจ BCG ข้อมูลถอดบทเรียนจากโมเดลการเงินเพื่อความหลากหลายทางชีวภาพ (BIOFIN) ของ UNDP ในพื้นที่นำร่องของประเทศไทย (เกาะเต่าและบางตะบูน) ช่วยให้หน่วยงานในสังกัดสามารถนำมาเป็นแนวทางในการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนเกษตรแปรรูป ให้สามารถเชื่อมโยงการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม อัตลักษณ์ท้องถิ่น และการท่องเที่ยวเชิงเกษตร เพื่อสร้างรายได้ที่มั่นคงและสอดคล้องกับนโยบายเศรษฐกิจสีเขียวได้

3.3.3 ด้านการส่งเสริมการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัลในระดับพื้นที่ เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรสามารถนำแนวคิดการใช้เครื่องมือดิจิทัลระบบอัตโนมัติ เช่น แอปพลิเคชันของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์

มาช่วยลดข้อจำกัดด้านเวลาของเกษตรกรสตรี และเตรียมความพร้อมในการจัดทำฐานข้อมูลทางการเงินที่น่าเชื่อถือ ซึ่งเป็นก้าวสำคัญในการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่ระบบนิติบุคคลและการเข้าถึงมาตรการสนับสนุนเทคโนโลยีขั้นสูงจากภาครัฐต่อไป

ส่วนที่ 4 ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ

4.1 ปัญหา/อุปสรรค

4.1.1 ข้อจำกัดด้านเวลาและภาระของสตรี เกษตรกรสตรีและสมาชิกวิสาหกิจชุมชนส่วนใหญ่ ต้องแบกรับภาระงานดูแลสมาชิกในครัวเรือนและการจัดการบ้านเรือนควบคู่ไปกับการทำการเกษตร ส่งผลให้มีข้อจำกัดด้านเวลา ทำให้การพัฒนาทักษะการบริหารจัดการธุรกิจ และการเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมของภาครัฐได้ไม่เต็มที่

4.2.2 ความซับซ้อนและต้นทุนในการเข้าสู่ระบบเศรษฐกิจที่เป็นทางการ ขั้นตอน กฎระเบียบ และมาตรการในการจดทะเบียนนิติบุคคล ตลอดจนการขอรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรแปรรูป เช่น มาตรฐาน อย. มผช. หรือการยกระดับผู้ประกอบการ OTOP มีความซับซ้อน มีต้นทุนดำเนินการสำหรับเกษตรกร ทำให้วิสาหกิจชุมชนจำนวนมากยังคงเลือกที่จะดำเนินกิจการอยู่นอกระบบ

4.2.3 ช่องว่างด้านทักษะดิจิทัลและการจัดการฐานข้อมูลทางการเงิน วิสาหกิจชุมชนส่วนใหญ่ยังขาดระบบการบันทึกบัญชีฟาร์มและบัญชีธุรกิจที่เป็นระบบ ขาดเครื่องมือและทักษะในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลสมัยใหม่ในการบริหารจัดการ ส่งผลให้เป็นอุปสรรคสำคัญในการประเมินขีดความสามารถทางธุรกิจและการเข้าถึงแหล่งเงินทุนในระบบสถาบันการเงิน

4.2 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

4.2.1 การบูรณาการกลไกการให้บริการแบบเบ็ดเสร็จ เสนอให้ภาครัฐ โดยกรมส่งเสริมการเกษตร ร่วมมือกับหน่วยงานภาคีเครือข่าย เช่น กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงอุตสาหกรรมและกระทรวงมหาดไทย มีกลไกการให้บริการคำปรึกษาและอำนวยความสะดวกในการจดทะเบียนและขอรับรองมาตรฐานสินค้า ณ จุดเดียวในระดับพื้นที่ หรือการทดลองผ่อนปรนกฎระเบียบ สำหรับวิสาหกิจชุมชนเกษตรแปรรูปในระยะเริ่มต้น

4.2.2 การจัดสรรมาตรการจูงใจทางการเงินและสิทธิประโยชน์เชิงรุก ควรร่วมมือกับสถาบันการเงินของรัฐในการพัฒนาผลิตภัณฑ์สินเชื่อสีเขียวหรือสินเชื่อเพื่อผู้ประกอบการสตรี ที่ใช้เกณฑ์การประเมินทางเลือกแทนหลักทรัพย์ค้ำประกัน ควบคู่กับการให้อุดหนุนทุนเริ่มต้นหรือสิทธิประโยชน์ในการลดหย่อนค่าธรรมเนียม เพื่อดึงดูดให้กลุ่มเกษตรกรเข้าสู่ระบบอย่างสมัครใจ

4.2.3 การพัฒนาเครื่องมือดิจิทัลอย่างง่ายเพื่อลดข้อจำกัดด้านเวลา ควรส่งเสริมการพัฒนาและใช้แอปพลิเคชันมือถือในการบันทึกบัญชีฟาร์ม การจัดการสต็อกสินค้า และการตลาดออนไลน์ ที่ออกแบบมาให้ใช้งานง่าย ประหยัดเวลา เพื่อช่วยแบ่งเบาภาระและบริหารจัดการ ลดข้อจำกัดด้านเวลาของเกษตรกรสตรี

ส่วนที่ 5 จะนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานอย่างไรบ้าง

เพื่อยกระดับภาคการเกษตรและวิสาหกิจชุมชนสตรีของประเทศไทยให้เติบโต ข้าพเจ้ามีแนวทางในการนำองค์ความรู้และบทเรียนความสำเร็จจากการประชุมครั้งนี้ไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานในพื้นที่จังหวัดชุมพร ดังนี้

5.1 การส่งเสริมและขับเคลื่อนโมเดลห่วงโซ่คุณค่าในระดับพื้นที่

จะนำแนวคิดมาขยายผลในพื้นที่รับผิดชอบ โดยผลักดันให้วิสาหกิจชุมชนและกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ทำหน้าที่เป็นเครือข่ายต้นน้ำในการผลิตและแปรรูปวัตถุดิบเกษตรอัตลักษณ์ท้องถิ่นมูลค่าสูง เช่น กล้วยเล็บมือนางชุมพร ทุเรียนชุมพร กล้วยหอมทอง กาแฟ โกโก้ หรือสินค้าหัตถกรรมจากสีย้อมธรรมชาติ ที่มีกระบวนการผลิตเป็น

มิตรต่อสิ่งแวดล้อม จากนั้นประสานความร่วมมือกับผู้ประกอบการ เพื่อเชื่อมโยงการตลาด การสร้างแบรนด์ร่วมกัน และการกระจายสินค้าผ่านการเล่าเรื่องราว เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มและรายได้ที่แน่นอนให้แก่ชุมชน

5.2 การส่งเสริมเครื่องมือดิจิทัลเพื่อเตรียมความพร้อมทางบัญชีและการเงิน

ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดอบรมและการให้คำปรึกษาเชิงรุกในการใช้เครื่องมือดิจิทัล และแอปพลิเคชันบันทึกบัญชี/แผนธุรกิจอย่างง่าย เพื่อช่วยให้กลุ่มวิสาหกิจชุมชนสตรีจัดเตรียมระบบฐานข้อมูลทางการเงินที่โปร่งใสและตรวจสอบได้ ซึ่งนอกจากจะช่วยลดภาระจำกัดด้านเวลาของสตรีในการจัดการเอกสารแล้วยังเป็นการเตรียมความพร้อม เชิงโครงสร้างธุรกิจเพื่อรองรับการเปลี่ยนผ่านเข้าสู่ระบบเศรษฐกิจที่เป็นทางการ และเพิ่มโอกาสในการเข้าถึงแหล่งทุนสำหรับการขยายกิจการในอนาคตได้อย่างยั่งยืน

ส่วนที่ 6 ความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชา

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(นายสุบรรณ รัชทอง)

ตำแหน่ง เกษตรจังหวัดชุมพร

ลงวันที่ ..... พฤษภาคม 2569.....

ผู้ประสานงาน

ชื่อ-นามสกุล น.ส.พรรณวดี อรุณทัต

โทรศัพท์ 077-596658

e-mail: chumphon@doae.go.th

ส่วนที่ 6 ความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชา

เห็นควรให้ไปประยุกต์ใช้พัฒนาหนังสือเสริมวิชาอิงชุมพล เกษตกร
และ อวศ์กรเกษตรกรในพื้นที่

ลงชื่อ.....

(นายสุบรรณ รักษ์ทอง)

ตำแหน่ง เกษตรจังหวัดชุมพร

ลงวันที่ 19 พฤษภาคม 2569.....

ผู้ประสานงาน

ชื่อ-นามสกุล น.ส.พรรณวดี อรุณทัต

โทรศัพท์ 077-596658

e-mail: chumphon@doae.go.th

ภาพกิจกรรมการประชุมเชิงปฏิบัติการเอเปค (APEC Workshop)

เรื่อง "การส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) นอกกรอบที่มีสตรีเป็นเจ้าของสู่เศรษฐกิจในระบบ"
APEC Workshop on Promoting Women-owned Informal SMEs Towards the Formal Economy
ระหว่างวันที่ 23 - 24 เมษายน 2569 ณ กรุงเทพมหานคร ประเทศไทย

